II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 11ης Μαΐου 2004

για κατάργηση της απόφασης σχετικά με την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος στην Πορτογαλία

(2005/135/ΕΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 104 παράγραφος 12,

τη σύσταση της Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Με την απόφαση 2002/923/ΕΚ του Συμβουλίου [1], μετά από σύσταση της Επιτροπής και σύμφωνα με το άρθρο 104 παράγραφος 6 της συνθήκης, αποφασίσθηκε ότι στην Πορτογαλία υφίσταται υπερβολικό δημοσιονομικό έλλειμμα.

(2) Σύμφωνα με το άρθρο 104 παράγραφος 7 της συνθήκης, το Συμβούλιο απηύθυνε σύσταση στην Πορτογαλία προκειμένου να τερματισθεί η κατάσταση υπερβολικού ελλείμματος [2]. Η σύσταση αυτή, σε συνδυασμό με το άρθρο 3 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος [3], καθόριζε προθεσμία για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος, η οποία έπρεπε να ολοκληρωθεί στη διάρκεια του επόμενου έτους από τη διαπίστωση αυτή, δηλαδή το 2003 το αργότερο.

(3) Σύμφωνα με το άρθρο 104 παράγραφος 12 της συνθήκης, μία απόφαση του Συμβουλίου με την οποία διαπιστώνεται η ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος καταργείται, στον βαθμό που, κατά τη γνώμη του Συμβουλίου, έχει διορθωθεί το υπερβολικό έλλειμμα στο οικείο κράτος μέλος.

(4) Οι όροι «δημοσιονομικό» και «έλλειμμα» καθορίζονται στο πρωτόκολλο για τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος μέσω παραπομπής στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Ολοκληρωμένων Οικονομικών Λογαριασμών (ΕΣΟΛ), δεύτερη έκδοση. Τα στοιχεία για τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος παρέχονται από την Επιτροπή.

(5) Από τα στοιχεία που παρέσχε η Επιτροπή με βάση την έκθεση που υπέβαλε η Πορτογαλία πριν από την 1η Μαρτίου 2004, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 3605/93 του Συμβουλίου, της 22ας Νοεμβρίου 1993, σχετικά με την εφαρμογή του πρωτοκόλλου για τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος το οποίο προσαρτάται στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας [4], και με βάση τις εαρινές προβλέψεις 2004 της Επιτροπής, προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

— Το έλλειμμα του ευρύτερου δημόσιου τομέα εκτιμάται στο 2,8 % του ΑΕΠ για το 2003, σε σύγκριση με το 2,7 % το 2002 και το 4,4 % το 2001. Το αποτέλεσμα για το 2003 είναι σύμφωνο με τη σύσταση του Συμβουλίου που εκδόθηκε δυνάμει του άρθρου 104 παράγραφος 7, ιδίως όσον αφορά τη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος σε επίπεδο κατώτερο της τιμής αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ έως το 2003 το αργότερο. Οι πορτογαλικές αρχές συνέχισαν τη διαδικασία δημοσιονομικής προσαρμογής το 2003 στηρίζοντας τις προσπάθειές τους σε μία σταθερή επιβράδυνση του ρυθμού αύξησης των πρωτογενών τρεχουσών δαπανών από 8,9 % το 2001 σε 7,8 % το 2002 και σε 4,1 % το 2003. Πάντως, η παρούσα συγκυριακή επιβράδυνση, η οποία οδήγησε σε ύφεση το 2003, προκάλεσε σημαντική απόκλιση 2,6 εκατοστιαίων μονάδων μεταξύ της πραγματικής αύξησης του ΑΕΠ κατά το έτος αυτό και της αρχικής δημοσιονομικής πρόβλεψης. Ως αποτέλεσμα της εξέλιξης αυτής, τα φορολογικά έσοδα υποχώρησαν σημαντικά το 2003 και η μείωση αυτή χρειάσθηκε να αντισταθμισθεί με δύο έκτακτα μέτρα συνολικού ύψους 2,1 % του ΑΕΠ.

[1] ΕΕ L 322 της 27.11.2002, σ. 30.
[2] Σύσταση του Συμβουλίου της 5ης Νοεμβρίου 2002.
[3] ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 6.
[4] ΕΕ L 332 της 31.12.1993, σ. 7· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 351/2002 (ΕΕ L 55 της 26.2.2002, σ. 23).

— Τα διαρθρωτικά μέτρα που έλαβαν οι πορτογαλικές αρχές, με αμεσότερο αντίκτυπο στα δημόσια οικονομικά, αφορούν κυρίως τρεις τομείς: i) τη δημόσια διοίκηση, ii) τον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης και iii) την παιδεία. Ειδικότερα, το σχεδόν πλήρες πάγωμα των μισθολογικών κλιμάκων και των προσλήψεων στο δημόσιο, κατά το διάστημα 2003-2004, αναμένεται να έχουν ευνοϊκές βασικές επιπτώσεις στο μέλλον και, επομένως, σημαντικό διαρθρωτικό αντίκτυπο. Επί πλέον, οι πορτογαλικές αρχές εκτιμούν ότι η συνεχιζόμενη εκ βάθρων αναμόρφωση του τομέα της υγειονομικής περίθαλψης είχε ήδη, κατά το 2003, ορισμένα θετικά αποτελέσματα τόσο στη συγκράτηση των δαπανών όσο και στη βελτίωση της παραγωγικότητας.

— Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2004 της Επιτροπής, το έλλειμμα του ευρύτερου δημόσιου τομέα θα διαμορφωθεί στο 3,4 % του ΑΕΠ το 2004, δηλαδή σε επίπεδο σαφώς υψηλότερο από τον επίσημο στόχο για έλλειμμα 2,8 % του ΑΕΠ. Η διαφορά εξηγείται ουσιαστικά από τους εξής παράγοντες: i) ρυθμός ανάπτυξης κατώτερος από τον προβλεπόμενο στον προϋπολογισμό, ii) βασικές επιπτώσεις που συνδέονται με τα ληφθέντα το 2003 έκτακτα μέτρα και iii) προβλεπόμενη μερική αντικατάσταση αυτών των έκτακτων μέτρων. Επιβάλλεται, επομένως, να ληφθούν πρόσθετα μέτρα ώστε να αποφευχθεί το 2004 και τα επόμενα έτη το ενδεχόμενο να υπερβεί το δημοσιονομικό έλλειμμα την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ.

— Μετά την εκπνοή της προθεσμίας για την κατάρτιση των εαρινών προβλέψεων 2004 της Επιτροπής, οι πορτογαλικές αρχές γνωστοποίησαν την πρόθεσή τους να πραγματοποιήσουν και άλλες (συνδεόμενες με ακίνητα) πράξεις ώστε το έλλειμμα να παραμείνει κατώτερο του 3 % του ΑΕΠ κατά το τρέχον έτος.

— Σύμφωνα με τα πρώτα στοιχεία που διαβιβάσθηκαν το 2004 στο πλαίσιο της πρώτης κοινοποίησης υπερβολικού ελλείμματος, ο δείκτης δημοσίου χρέους διατηρήθηκε σε επίπεδο κατώτερο της τιμής αναφοράς του 60 % του ΑΕΠ το 2003, σύμφωνα με τη σύσταση που είχε απευθύνει το Συμβούλιο δυνάμει του άρθρου 104 παράγραφος 7 παρότι από το 2001 και μετά ο δείκτης αυτός αυξάνει σταθερά και, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2004 της Επιτροπής, αναμένεται να υπερβεί την προαναφερθείσα τιμή αναφοράς το 2004.

(6) Η απόφαση (ΕΚ) αριθ. 2002/923 θα πρέπει, επομένως, να καταργηθεί. Ωστόσο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων που περιβάλλουν τη δημοσιονομική κατάσταση και οι οποίοι παρουσιάζονται ανάγλυφα στις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής για το 2004, είναι ιδιαίτερα σημαντικό να λάβουν οι πορτογαλικές αρχές τα κατάλληλα μέτρα ώστε να διασφαλισθεί ότι το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης θα παραμείνει κάτω του 3 % του ΑΕΠ κατά το 2004 και τα επόμενα έτη. Δεδομένου του συνεχιζόμενου σημαντικού παραγωγικού κενού που προβλέπεται μέχρι το 2005 και προκειμένου να διατηρηθεί η ώθηση για δημοσιονομική εξυγίανση, βραχυπρόθεσμα είναι αποδεκτή η προσφυγή σε περαιτέρω προσωρινά μέτρα. Ως προς το θέμα αυτό, οι πορτογαλικές αρχές θα πρέπει να επιβεβαιώσουν δημόσια τα μελετώμενα μέτρα και τα αντίστοιχα ποσά, έως ότου υπάρξουν πλήρη θετικά αποτελέσματα στα δημόσια οικονομικά από μέτρα περισσότερο διαρθρωτικής φύσεως.

(7) Για να είναι διατηρήσιμη η πορεία εξυγίανσης και για να επιτευχθεί, ενδεχομένως, ο μεσοπρόθεσμος στόχος για δημοσιονομική θέση σχεδόν ισοσκελισμένη ή πλεονασματική, σύμφωνα με τους γενικούς προσανατολισμούς των οικονομικών πολιτικών, όλα τα έκτακτα μέτρα θα πρέπει να αντικατασταθούν σταδιακά από μονιμότερου χαρακτήρα μέτρα και παράλληλα η κυκλικά προσαρμοσμένη δημοσιονομική θέση να βελτιώνεται κατά τουλάχιστον 0,5 εκατοστιαία μονάδα του ΑΕΠ ετησίως,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Από συνολική εκτίμηση προκύπτει ότι το υπερβολικό έλλειμμα της Πορτογαλίας διορθώθηκε το 2003, σύμφωνα με τη σύσταση της 5ης Νοεμβρίου που το Συμβούλιο απηύθυνε στην Πορτογαλία δυνάμει του άρθρου 104 παράγραφος 7 της συνθήκης.

Άρθρο 2

Η απόφαση 2002/923/ΕΚ καταργείται.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Πορτογαλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 11 Μαΐου 2004.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

C. McCREEVY